

Osebne vesti

In memoriam. Marjan Dobernik, univ. dipl. ing. kemije (1950–2013)

V petek, 8. marca 2013, smo prejeli žalostno vest, da nas je tiho, a nenadoma in mnogo prezgodaj zapustil naš dolgoletni sodelavec, pa tudi prijatelj Marjan Dobernik.

Leta 1983 je kot vodja konservatorsko-restavratorske delavnice Arhiva Slovenije nasledil Nada Majcen in to mesto zasedal vse do leta 1990. Zato, pa tudi kot naš dobri prijatelj, si zasluži te vrstice.

Izviral je iz mariborske družine zavednega koroškega izobraženca, ki je po prvi svetovni vojni pribežal v Kraljevino Jugoslavijo, da bi njegovi otroci (Marjan je bil zadnji, četrti otrok) lahko govorili slovensko. Leta 1975 je končal študij na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo, na Univerzi v Ljubljani (smer kemija) in se leto zatem zaposlil v Vodnogospodarskem podjetju. Leta 1982 je krajši čas služboval na ljubljanski Biotehnični fakulteti.

Pot med nami je začel v juniju 1983, ko je prevzel vodenje Sektorja za konserviranje-restavriranje in reprodukcijo arhivskega gradiva. Spominjamo se ga kot vodje, ki je bil zavezan stroki in napredku in nas je pogosto nagovarjal k nadaljnjemu izobraževanju in strokovnemu usposabljanju. Znal je poslušati, nepotrebne govorjenja pa se je bal. Podobno kot pred njim Nada Majcen je vedel, da je posodabljanje konservatorsko-restavratorske opreme ključno za uspešno delo. Še danes smo mu hvaležni za prenekatero napravo v našem laboratoriju. Izpeljal in pospešil je nakup, posamezne kose pa je pridobil tudi od različnih podjetij.

Že zelo zgodaj je zaznal potrebe po izobraževanju za konserviranje in restavriranje fotografij. Leta 1985 je na povabilo Arhivske direkcije v Italiji obiskal Center Italijanskih državnih arhivov za reproduciranje, vezavo

in restavriranje v Rimu, restavratorski oddelek galerije Uffizi in Vatikansko biblioteko. Z Ivanom Nemaničem sta isto leto na Inštitutu Luce v Rimu pregledala filmsko gradivo, ki se nanaša na Slovenijo. Konec 80-ih se je prijavil na izobraževanje v muzeju Georgea Eastmana v New Yorku in bil tudi sprejet. Splet različnih okoliščin, ki jih ne poznamo povsem, mu je izobraževanje preprečil, svoje védenje pa je dobrohotno predal sodelavki, ki se je več kot dve desetletji pozneje udeležila podobnega izobraževanja. Takrat je trem zaposlenim konservatorjem restavratorjem starejših vezav želel omogočiti nadaljnje izobraževanje, zato sva se Blanka Avguštin in Matjaž Casar že leta 1988 udeležila enega izmed prvih organiziranih izobraževanj s področja starejših knjižnih vezav v Bavarskem državnem arhivu v Münchnu.

Leta 1984 je postal svetovalec direktorja Arhiva Slovenije za materialno varstvo arhivskega gradiva. To delo je uspešno opravljal vse do leta 1996, ko je vodstvo pri njem prepoznalo še druge sposobnosti. Postal je pomočnik direktorja, obenem pa sprejel vodenje Službe za splošne in tehnične naloge v arhivu.

Z vpisom magistrskega študija na katedri za Upravnopravne znanosti na Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani leta 2001 je izrazil namero, da znanje izpopolni tudi na tem področju. Na žalost je zaradi osebnih tragedij študij tik pred koncem opustil. Na tem delovnem mestu je opravil vrsto pomembnih nalog, vodil je informatizacijo in vzpostavljaj tehnologije za digitaliziranje gradiva, ki je bila takrat še povsem v povojih. Skrbel je za snemanje na mikrofilme in drugo reproduciranje arhivskega gradiva.

Za slovenske arhivske ustanove je pripravil navodilo o postopkih za snemanje na mikrofilme, hkrati pa pripravljaj različna izobraževanja za ožjo in širšo strokovno javnost. Aktivno je sodeloval na različnih mednarodnih posvetih in seminarjih. Uspešno je sodeloval tudi v izobraževalnem sistemu računalniškega opismenjevanja znotraj Arhiva Republike Slovenije. Leta 2004 je poleg nalog pomočnika direktorja prevzel finančno poslovanje in javna naročila, izvajal je nadzor nad pravnimi in pravočasnim izvajanjem pogodbenih obveznosti, investicij kot tudi investicijskim vzdrževanjem. Poleg vsega je bil odgovoren še za požarno varnost arhiva in tudi varnost vseh zaposlenih pri delu.

Najbližji dolgoletni sodelavci se ga spominjamo kot odločnega moža, ki je znal krmariti med ostrimi čermi brez slabe volje in žaljivih besed. Še tako težke besede in misli je znal omiliti z neverjetnim mirom, ki ga je vedno znova ustvarjal v svoji okolici. Vse slabo je spremenil v dobro in nas vodil k sodelovanju in ustvarjanju.

Zato smo ga leta 2008 soglasno potrdili za predsednika izvršnega odbora Sindikata Arhiva RS, to pa se je kmalu pokazalo kot najboljša izbira. Kot poznavalec

sistemizacije je pri raznih prevedbah znal prepoznati napake, jih predstaviti nadrejenim in izpeljati »zgodbo« v prid delavcem. Napetosti je znal blažiti tudi s sindikalnimi izleti, ki jih je organiziral. Na njih nas je nasmejal, pa spet česa naučil. Še danes med skupinskim fotografiranjem vsi ponavljamo Marjanov klic »ne reži nog« in upamo, da bo res tako.

Kot navdušen hribolazec z vodniško licenco je organiziral marsikatero pohodniško turo v slovenske gore, tam pa smo spoznali tudi njegovo široko znanje o gorništvu. Tudi alpinizem in visoko gorovje mu nista bila tuja, saj je v naravi užival. Nasploh je bil vsestranski in uspešen športnik, učitelj tenisa, ki se je z nasprotniki pomeril na različnih turnirjih, balinar, ki je uspešno vodil klub Petek, kolesar, ki se je udeležil številnih kolesarskih dirk po Sloveniji, in še bi lahko naštevali. Prav

ob zadnjem obisku v naši delavnici je omenjal priprave na kolesarski maraton Franja in več različnih vzponov v slovensko in tuje visokogorje.

Prav gotovo pa je bila njegova največja odlika dobrosrčnost. Vedno je bil pripravljen priskočiti na pomoč v kakršnikoli stiski. Čeprav je pomoč tudi sam potreboval, jo je pogosteje ponujal kot jemal.

V juniju leta 2011 se je odločil, da bo delo v Arhivu Republike Slovenije končal in ga nadaljeval tam, kjer se je najraje razdajal, tam, kjer je bil najboljši in najsrečnejši – v družbi svoje družine, posebno v družbi vnukinje in vnučka.

Tvoja pot k soncu naj bo lahka in prijetna.

Tvoji sodelavci pa tudi prijatelji.

Blanka Avguštin Florjanovič